

ХРОНІКА. ПОДІЇ. КОМЕНТАРІ

«Маємо більшою мірою займатися методологічними проблемами розвитку освіти»

4 квітня 2025 року відбулися Загальні збори НАПН України. Головною темою обговорення став «Звіт про діяльність Національної академії педагогічних наук України в 2024 році та завдання на 2025 рік».

У засіданні Загальних зборів НАПН України взяли участь: заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій *Сергій Колебошин*, керівник експертної групи з питань фахової передвищої освіти Директорату фахової передвищої, вищої освіти МОН України *Ігор Балуба*, заступник голови Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти *Олена Єременко*, голова Національного агентства кваліфікацій *Юрій Баланюк*, голова Співки ректорів закладів вищої освіти України, почесний академік НАПН України *Петро Куліков*, віцепрезидент НАН України, академік НАН України *Сергій Пирожков*, віцепрезидент Національної академії медичних наук України, академік НАМН України *Василь Лазоришинець*, віцепрезидент Національної академії правових наук України, академік НАПрН України *Олександр Скрипнюк*, перший віцепрезидент НАМН України *Валерій Бітаєв*.

У вступному слові президент НАПН України *Василь Кремень*, зокрема, наголосив на непростих умовах воєнного часу: «Наші збори відбуваються в умовах четвертого року широкомасштабного вторгнення РФ на територію України. Український народ, наші Збройні Сили України за підтримки держав-партнерів дають гідну відсіч агресору. Але у цій боротьбі віддають життя тисячі й тисячі українських воїнів і цивільних громадян, зокрема дітей. Пропоную вшанувати їх пам'ять, а також пам'ять членів НАПН України і наукових працівників наукових установ академії хвилиною мовчання».

У доповіді президент НАПН України *Василь Кремень* коротко окреслив досягнення вчених академії за звітний період і навів відповідну статистику.

Своїм баченням розвитку сучасної освіти і науки поділилися: віцепрезидент НАН України Сергій Пирожков, академік-секретар відділення філософії освіти, загальної та дошкільної педагогіки **Світлана Сисоєва**, голова Національного агентства кваліфікацій Юрій Баланюк, академік-секретар відділення психології та спеціальної педагогіки **Віталій Панок**, заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій Сергій Колебошин, академік НАПН України, президент Національного університету біоресурсів і природокористування України **Станіслав Ніколаєнко**, керівник експертної групи з питань фахової передвищої освіти Директорату фахової передвищої, вищої освіти МОН України Ігор Балуба, заступник голови Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти Олена Єременко, академік-секретар відділення загальної середньої освіти і цифровізації освітніх систем **Олександр Ляшенко**, академік-секретар відділення професійної освіти і освіти дорослих **Нелля Ничкало**, академік-секретар відділення вищої освіти **Петро Саух**, перший віцепрезидент НАМН України Валерій Бітаєв, академік НАПН України, завідувач відділу порівняльної педагогіки Інституту педагогіки НАПН України **Олена Локшина**, віцепрезидент НАПрН України, почесний академік НАПН України **Олександр Скрипнюк**, директор Інституту спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка, член-кореспондент НАПН України **Леся Прохоренко**, заступник директора з науково-експериментальної роботи Інституту педагогіки НАПН України, член-кореспондент НАПН України **Тетяна Засєкіна**, завідувач відділу фахової передвищої освіти Інституту професійної освіти НАПН України, професор **Олена Тітова**, ректор Університете менеджменту освіти, професор **Микола Кириченко**.

На завершення засідання президент НАПН України зазначив, що збори пройшли плідно, оскільки обговорено не лише напрацювання, а й визначено завдання, на яких потрібно зосередитися у 2025 році.

«Безумовно, дуже багато проблем і завдань. Вважаю, що, окрім конкретного, необхідно думати й над глобальним. Дійсність змінюється, умови життя й діяльності людини ускладнюються, з'являються нові реалії, як от штучний інтелект, посилюється глобалізація – усе це диктує зміни в освітній

діяльності, потребує нової освіти. Ми маємо більшою мірою займатися методологічними проблемами розвитку освіти, баченням того, якою освіта повинна бути, сприяти, аби освіта України рухалася саме в цьому напрямі. На наших майбутніх зібраннях, засіданнях відділень академії ми продовжимо цю розмову.

У цьому році, безумовно, наші завдання передусім пов'язані із максимальною підтримкою нашої країни, наших Збройних Сил у відсічі ворогу, забезпеченні достойного миру для України. Завдання наші в тому, аби ми зберегли пам'ять про наших воїнів, які поклали життя. У тому, щоб віддати належне і завжди пам'ятати про тих, хто повернеться до життя і роботи. Думаю, що суспільство до кінця ще не осмислило місце і роль цієї війни. Думаю, що попри всі труднощі і проблеми – це героїчна сторінка в багатовіковій історії українського народу, в житті нації.

Переконаний, що ми з вами – педагоги, освітяни – маємо відігравати ключову роль у тому, аби створити ореол героїзму, ореол подвигу – як окремих осіб, так і нації в цілому. Дякую усім! Щастя, здоров'я! Слава нашим захисникам! Слава Україні!» – підсумував Василь Кремень.

Шановні читачі!

Просимо звернути увагу на вимоги до подання статей. Подання рукопису статті до розгляду журналу передбачає:

- надання **Довідки від автора**;
- оформлення тексту статті відповідно до **Вимог до оформлення авторських рукописів**.

Вимоги до оформлення авторських рукописів

Стаття надсилається у форматі Microsoft Word з розширенням .doc, .docx чи .rtf. Назва файлу відповідає прізвищу автора.

Мова публікації: українська або англійська.

Обсяг статті: 12–21 сторінки (разом із анотаціями, таблицями, графіками і літературою).

Оформлення статті:

- поля: зверху і знизу – 2,5 см, ліворуч – 3 см, праворуч – 1,5 см;
- шрифт – Times New Roman, кегль – 14, інтервал – 1,5, абзацний відступ – 1,25;
- усі ілюстрації, графіки та таблиці мають бути чіткими і розбірливими та розміщені безпосередньо у тексті, після відповідного посилання.

Реквізити статті:

- УДК (у лівому верхньому кутку);
 - **НАЗВА СТАТТІ** українською мовою; жирний шрифт, розміщення по центру, великими літерами;
 - **ПРІЗВИЩЕ**, ім'я, по-батькові автора (жирний шрифт, прізвище великими літерами), науковий ступінь, вчене звання (за наявності), посада, місто, країна; емейл; відомості з orcid.org та <http://www.researcherid.com> (за наявності);
 - українською мовою (12 шрифт, одиничний інтервал):
 - анотація (не менше 100–150 слів);
 - ключові слова (3–5 слів; слова «Ключові слова:» виділено жирним шрифтом);
 - англійською мовою (12 шрифт, одиничний інтервал):
 - ім'я, прізвище (жирний шрифт), назва організації-місця роботи, місто, країна;
 - назва статті (жирний шрифт);-- анотація (не менше 150–250 слів);
 - ключові слова (3–5 слів; слова «Key words:» виділено жирним шрифтом).
- Анотації мають бути обсягом не менше 1800 та не більше 2300 знаків без пробілів.

В анотаціях, згідно з вимогами міжнародних наукометричних баз, необхідно відобразити такі елементи: 1) мета статті; 2) методи/методики дослідження (або

Процедура дослідження); 3) результати; 4) висновки.

ТЕКСТ (14 шрифт, звичайний)

Основний текст статті повинен складатися з наступних розділів (змістових елементів, які у тексті мають бути виділені жирним шрифтом):

Актуальність дослідження – здійснюється постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями.

Аналіз попередніх досліджень і публікацій – у яких започатковано розв'язання даної проблеми та на які спирається автор, виділення нерозв'язаних раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття.

Мета статті – постановка завдання.

Методи дослідження – процедура дослідження.

Результати дослідження – виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів.

Висновки та перспективи подальших досліджень.

У статтях, що написані англійською мовою, необхідно виділити такі елементи: Introduction, Analysis of relevant research, Aim of the Study, Research Methods, Results, Conclusions.

ЛІТЕРАТУРА (слово «Література» – жирний шрифт, великими літерами) має бути оформлена відповідно до вимог ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» з урахуванням правок (код УКНД 01.140.40), інтернет-посилання у тексті супроводжуються повними й коректними URL-адресами. Прізвища виділяються курсивом.

Упорядкування списку використаних джерел здійснюється за стилем APA. Цитування та внутрішньотекстове посилання на літературні джерела здійснюються за стилем APA (наприклад: Петренко, 2008; Петренко & Сидоренко, 2015; Smith, Grimm & Shell, 2017); якщо відома сторінка джерела, то вона подається через двокрапку (наприклад: Петренко, 2008: 125).

REFERENCES (TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

Якщо немає перекладу бібліографічних даних джерела англійською мовою, то транслітеруються прізвища й ініціали авторів, назви статей та видання. Послідовність і оформлення елементів транслітерації джерел відповідно до вимог APA, 2010.

Для **транслітерації українських** джерел рекомендуємо скористатися онлайн-сервісом: <http://ukrlit.org/transliterations>.

Якщо є переклад бібліографічних даних джерела англійською мовою (назви статей і видання), то транслітеруються лише прізвища й ініціали авторів. Послідовність і оформлення елементів бібліографічних даних відповідно до вимог APA, 2010.

У разі виявлення невідповідності оформлення статті вимогам до оформлення авторських рукописів повертаємо авторам матеріали на доопрацювання.

Додаткову інформацію, терміни та посилання Ви можете знайти на сайті журналу http://ojs.csnukr.in.ua/index.php/Exceptional_child/publications_instructions

З повагою, редакція журналу

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

Лариса Арнаутова – кандидат медичних наук, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Наталія Бабич – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Київського столичного університету імені Бориса Грінченка;

Наталія Баташева – кандидат психологічних наук, вчений секретар Інституту спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України;

Інна Бондар – асистент кафедри психології, логопедії та інклюзивної освіти, Житомирський державний університет імені Івана Франка;

Марина Виговська – директор Інклюзивно-ресурсного центру №3 Деснянського району м. Києва;

Анастасія Григорчук – здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 016.01 Спеціальна освіта (Логопедія) Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара;

Еляна Данілавічюте – кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, завідувач відділу логопедії Інституту спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України;

Валентина Жук – кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник відділу освіти дітей з порушеннями сенсорного розвитку Інституту спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України;

Вікторія Ільчук – здобувачка першого (бакалаврського) рівня освіти спеціальності 016 Спеціальна освіта Київського столичного університету імені Бориса Грінченка;

Анастасія Іскрижицька – асистент кафедри психології, логопедії та інклюзивної освіти, Житомирський державний університет імені Івана Франка;

Глона Каракай – здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 016.01 Спеціальна освіта (Логопедія) Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара;

Оксана Кас'яненко – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної та спеціальної освіти педагогічного факультету, Мукачівський державний університет;

Оксана Кисла – аспірантка, Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України;

Євгеній Клопота – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри психології, Запорізький національний університет;

Людмила Котлова, кандидат психологічних наук, доцент, Житомирський державний університет імені Івана Франка;

Анастасія Криворотько – доктор філософії, старший викладач кафедри педагогіки, дошкільної та спеціальної освіти Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара;

Світлана Кульбіда – доктор педагогічних наук, професор, завідувач відділу української жестової мови Інституту спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України;

Катерина Кучіна – аспірантка, Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України;

Євгенія Линдіна – кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету дошкільної, спеціальної та соціальної освіти Бердянського державного педагогічного університету;

Інна Литвин – кандидат педагогічних наук, логопед, старший викладач кафедри початкової і спеціальної освіти, Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького;

Світлана Литовченко – доктор педагогічних наук, професор, завідувач відділу освіти дітей з порушеннями сенсорного розвитку Інституту спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України;

Світлана Логвиненко – викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Київського столичного університету імені Бориса Грінченка;

Любов Луценко – заступник директора з навчально-методичної роботи, КЗО «Криворізька спеціальна школа «Сузір'я» Дніпропетровської ОР», Кривий Ріг, Україна;

Ірина Матющенко – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри психокорекційної педагогіки та реабілітології, факультету спеціальної та інклюзивної освіти Українського державного університету імені Михайла Драгоманова;

Анастасія Нездатна – аспірантка Інституту спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України; викладач Медичного інституту Чорноморського національного університету імені Петра Могили;

Наталія Обухова – аспірантка кафедри психології, Запорізький національний університет;

Олег Орлов – кандидат психологічних наук, заступник директора з науково-експериментальної роботи, Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України;

Юлія Поліщук – старший викладач кафедри педагогіки, дошкільної та спеціальної освіти Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара;

Денис Прохоренко – аспірант, Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України;

Леся Прохоренко – доктор психологічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, директор Інституту спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України;

Ольга Рибак – кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник відділу української жестової мови Інституту спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України;

Олена Спіцина – заступник директора з виховної роботи, КЗО «Криворізька спеціальна школа «Сузір'я» Дніпропетровської ОР», Кривий Ріг, Україна;

Наталія Суховієнко – кандидат педагогічних наук, логопед вищої категорії, сурдопедагог, сертифікований гештальт-психотерапевт, старший викладач кафедри початкової і спеціальної освіти, Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького;

Катерина Тичина – кандидат психологічних наук, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Київського столичного університету імені Бориса Грінченка;

Світлана Федоренко – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри прикладної психології та логопедії Бердянського державного педагогічного університету;

Тетяна Хомик – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.